

- з іншого – забезпечувати реалізацію інтересів української економіки.

За умов, коли у ближчій перспективі практично неможливо створити загальні сприятливі умови для суттєвої активізації іноземної інвестиційної діяльності в Україні, зусилля повинні акцентуватися на формуванні ефективних механізмів її **селективного регулювання**. Серед факторів, що зумовлюють доцільність такого підходу, слід відзначити:

- вичерпність потенціалу преференційного режиму для іноземних інвесторів, відсутність прямої кореляції між посиленням стимулюючих заходів та масштабами і, особливо, результативністю іноземної інвестиційної діяльності;
- негативний вплив на мотивацію іноземних інвесторів практики багаторазових змін у загальному нормативно-правовому регулюванні;
- наявність обґрунтованих національних пріоритетів реалізації іноземних інвестицій, елементів диференційованого підходу до їх залучення та регулювання у теорії та практиці господарювання.

Для збільшення здатності української економіки приваблювати інвестиційний капітал було б необхідним покращити загальне інвестиційне середовище в країні за рахунок розвитку інвестиційної інфраструктури, відповідного підбору кваліфікованих кадрів та тренінгових програм для них. Інституційна система інвестиційного промоушену також потребує значних змін: єдинна, більш незалежна та ініціативна організація має бути створена і сконцентрована виключно на інвестиційному промоушені країни.

Черкасова А.В.

СТРАТЕГІЯ ІННОВАЦІЙНОГО РАЗВИТТЯ: ТОВАР И ФАКТОР НА РЫНКЕ ВЫСОКИХ ТЕХНОЛОГИЙ УКРАИНЫ

Ужесточение конкуренции на мировом рынке приводит к увеличению роли фактора инновационной деятельности его участников, поскольку именно инновации способны обеспечить предприятию долгосрочную конкурентоспособность на основе его способности осваивать высокие технологии и создавать с их помощью новые продукты.

Учитывая особенности политико-экономической ситуации в Украине, можно говорить о важности для иностранного инвестора фактора стратегии инновационного развития экономики отрасли, предприятия, созвучной со стратегией НИОКР потенциального инвестора [1].

Иностранным инвесторам необходима аналитическая информация, которая позволит составить четкую картину инновационного развития государства, отрасли, конкретного предприятия. Аналитической базой, по мнению автора, может являться система показателей, формирующая критерии отбора инвестиционно-инновационных проектов. Стратегия инновационного развития и указанная система показателей взаимосвязаны, и в зависимости от уровня интересов инвестора должны содержать:

- на уровне государства: величину ВВП, сальдо внешнеторгового оборота, систему защиты интеллектуальной собственности, характеристику рынка патентов и патентных услуг, информацию о потенциальных участниках национального рынка высоких технологий;
- на уровне отрасли: долю отрасли в ВВП, долю продукции отрасли на экспорт, количество предприятий отрасли, осуществляющих НИОКР, наличие инновационной инфраструктуры отрасли;
- на уровне предприятия: рентабельность собственного капитала, рентабельность необоротных активов и инвестиций, подготовленность специалистов в области инновационного маркетинга, внешнеэкономических связей, управления передачей технологий и специальных научно-технических знаний.

Из рекомендуемой системы показателей видно, что на конкурентный статус предприятия значительное влияние оказывает привлекательность отрасли, в которой оперирует предприятие. Подобная зависимость объясняется варьированием показателя значимости инновационной стратегии для иностранного инвестора в конкретных отраслях экономики: финансовая и банковская деятельности – 23,8%; мебельная, целлюлозно-бумажная промышленности – 22,6%, связь и транспорт – по 21,3% [2]. Определение стратегии инновационного развития является первым этапом подготовки предприятия к привлечению иностранных инвестиций, где ключевые позиции занимают качественные производственные возможности предприятия, а также совокупность целей, отображающих интересы иностранных инвесторов в стране и конкретной отрасли [3, с.21].

Таким образом, наличие определяющего стратегического фактора инновационного развития предприятия является необходимым условием привлечения иностранных инвестиций в наукоемкие отрасли экономики Украины. Предложенная система показателей может являться основой формирования государственной стратегии развития инноваций и привлечения профессиональных иностранных инвесторов в отрасли высоких технологий национального рынка.

Источники и литература

1. Деревянко Е., Лагода Т. Техническое обновление // Бизнес. – 2002. - № 8/23.02.04. – С.63-65.
2. Охрименко Д. Как и чем привлечь инвестора // Украинская инвестиционная газета. – 2003. - № 50. – С.8-11.
3. Попков В.П., Семенов В.П. Организация и финансирование инвестиций. – СПб: Питер, 2001. – 224 с.: ил.

Чайка-Петегирч Л.Б.

ТЕНДЕНЦІЇ НАКОПИЧЕННЯ НЕЛЕГАЛЬНИХ МІГРАНТІВ В УКРАЇНІ.

Нелегальна міграція залишається однією з ключових проблем сучасної міжнародної спільноти. Цей феномен став невід'ємним елементом світу, що переживає стрімку глобалізацію. Повне подолання нелегальної міграції як протиправного явища є практично неможливим. В той же час ступінь поширення даного явища в Україні є настільки високим, що за рівнем міграційного навантаження Україна займає одне з найперших місць у Європі.

За даними Державної прикордонної служби України кількість незаконних мігрантів, виявлених органами охорони кордону, збільшилась у першому кварталі 2003 року в 1,4 рази (2003 р. – 1241 особа, 2002 р. – 874). Органами МВС з початку 2003 року затримано 325 мігрантів. Серед незаконних мігрантів основну кількість (88%) становили громадяни Індії, Китаю, Афганістану, Пакистану, В'єтнаму, Ірану, Іраку, Бангладеш, Сирії. Частка категорій виявлених нелегальних мігрантів за громадянством: Китай – 25%; Індія – 25%; Пакистан – 7%; Афганістан – 7%; Ірак – 6%; В'єтнам – 5%; Бангладеш – 5%; Іран – 4%; Сирія – 3%; Інші країни – 13%.

Серед способів проникнення на територію України осіб, що мають наміри вдатися до нелегальної міграції, чільне місце посідає легальне потрапляння на територію України з використанням фіктивних мотивів. Зокрема, часто має місце вступ до навчальних закладів, коли вступник не має на меті отримання повної освіти, а лише використовує перші місяці навчання для пошуку каналів подальшого переправлення на Захід. Такі канали продовжують активно використовуватись для нелегальної міграції громадян Південної та Східної Азії, Близького та Середнього Сходу, країн Африки.

Серед іноземців з країн ризикової міграції, які в'їжджали в Україну, найбільшу кількість становили громадяни Туреччини (43%), Китаю (14%), Лівану та Сирії (по 6%), Індії (5%). Заявлена мета поїздки: "навчання" – 23%, "ділова" – 22%, "службова" – 13%, "туризм" – 14%.

Кількість потенційних нелегальних мігрантів, не пропущених через кордон в пунктах пропуску збільшилась в два рази (2003 р. – 547 осіб, 2002 р. – 273). З них через невідповідність мети поїздки та недійсні документи відмовлено у в'їзді в Україну – 511 особам, у в'їзді з України в треті країни – 36 осіб.

Кількість осіб, не пропущених через кордон за результатами перевірки дійсності заявленої мети поїздки (по напрямках):

*Азово-Чорноморський напрям: у 2002 р. – 38 осіб; 2003 р. – 63 особи;

*Південний напрям: у 2002 р. – 65 осіб; 2003 р. – 178 осіб;

*Східний напрям: у 2002 р. – 78 осіб; 2003 р. – 103 особи;

*Південний напрям: у 2002 р. – 9 осіб; 2003 р. – 9 осіб;

*ОКПП "Київ": у 2002 р. – 78 осіб; 2003 р. – 194 особи.

Під час паспортного контролю іноземців, які виїжджали з України виявлено осіб, що:

*перевищили термін перебування – 277, з них: громадяни Туреччини – 191, Ірану – 50;

*незаконно змінили статус перебування – 76.

У відношенні правопорушників прийнято рішення щодо видворення та заборони в'їзду на територію України на строк від 6 місяців до 5 років.

Дивлячись на такі статистичні дані, можна підбити підсумки, що засвідчують зростання тиску нелегальної міграції на Україну:

1. Кількість незаконних мігрантів, виявлених органами охорони кордону, збільшилась в 1,4 рази.
2. Кількість затриманих за порушення (способу) кордону збільшилась на 40%. Частка нелегальних мігрантів, затриманих за порушення кордону, збільшилась на 10 %.
3. Кількість не пропущених в пунктах пропуску через державний кордон збільшилась в 2 рази. Частка нелегальних мігрантів, виявлених у пунктах пропуску, зросла на 13%.
4. Кількість мігрантів, виявлених та затриманих за порушення правил перебування в Україні, зменшилась в 2,4 рази.
5. Кількість мігрантів, затриманих за порушення кордону в Україні та переданих прикордонними властями суміжних країн, збільшилась на 33%.
6. Кількість мігрантів, затриманих прикордонними властями суміжних країн за порушення кордону з України та повернутих, зменшилась на 4%.

Чан А.Н.

СТВОРЕННЯ ТА УПРАВЛІННЯ МІЖНАРОДНИМ МАРКЕТИНГОВИМ СЕРЕДОВИЩЕМ НА РИНКАХ КРАЇН АСЕАН

Враховуючи активізацію процесів інтернаціоналізації, яка зумовлює формування єдиного світового ринку, який об'єднує якісно і кількісно розрізнені господарські системи і виступає середовищем сталих товарно-грошових відносин між ними, необхідно приділити увагу розвитку інтеграційних процесів.

Поява міжнародних об'єднань (АСЕАН, ЄС та інших) створює нові умови щодо економічних, політичних, правових та соціальних відносин на світовому ринку.

Міжнародні об'єднання створюють особливі умови економічної діяльності своїх суб'єктів. 8 серпня 1967 року в місті Бангкок була підписана декларація про створення Асоціації країн Південно – Східної Азії з метою співпраці в сферах науки, культури, інформації та соціального розвитку, а також для захисту власних інтересів на міжнародній арені.

Досягнення АСЕАН є угода щодо створення зони вільної торгівлі (АФТА), угода про пільгову торгівлю (РТА), зону інвестицій АСЕАН (АІА), схема промислового співтовариства (АІКО), розвиток людського фактору та інше.

В межах створення ЗВТ постійно проводяться заходи щодо підвищення процесів співпраці в сфері тарифної номенклатури, митної оцінки, визначення товарних стандартів.

Політика стандартизації направлена на зниження витрат виробництва шляхом вирівнювання стандартів країн – членів до міжнародних. Вироблення єдиних вимог щодо сертифікації продукції.

В країнах АСЕАН постійно працюють 11 спеціалізованих комітетів та щорічно проводиться 400 заходів щодо економіки, культури, освіти та інше.

Враховуючи це, можна охарактеризувати фактори які формують міжнародне маркетингове середовище країн АСЕАН

На економічне середовище впливають угоди які підтримуються в межах АСЕАН, що впливає на торгівлю, інвестиційну діяльність податкову та промислово політику країн – членів АСЕАН.

Політичне середовище ґрунтується на базі внутрішньо країною середовища та постійно змінюється під впливом підписаних країною угод в межах АСЕАН. Політичне середовище відіграє суттєву роль в розробці стратегії проникнення та функціонування фірми на іноземному ринку, визначення перспектив і пріоритетів її діяльності в умовах невизначеної політичної оболонки. Головною метою політичного середовища є формування політичної системи країни, визначення субординації політичних сил у суспільстві, підтримка певного рівня політичної стабільності та зниження політичних ризиків. В Джакарті функціонує постійний комітет секретаріату під керівництвом Генерального секретаря. АСЕАН створила комітети з метою підтримки міжнародних відносин, які складаються з дипломатичних місій. АСЕАН має свої власні Збройні сили та власний прапор. В межах АСЕАН проводяться перемовини з іншими країнами щодо політичних та економічних співпраць.